

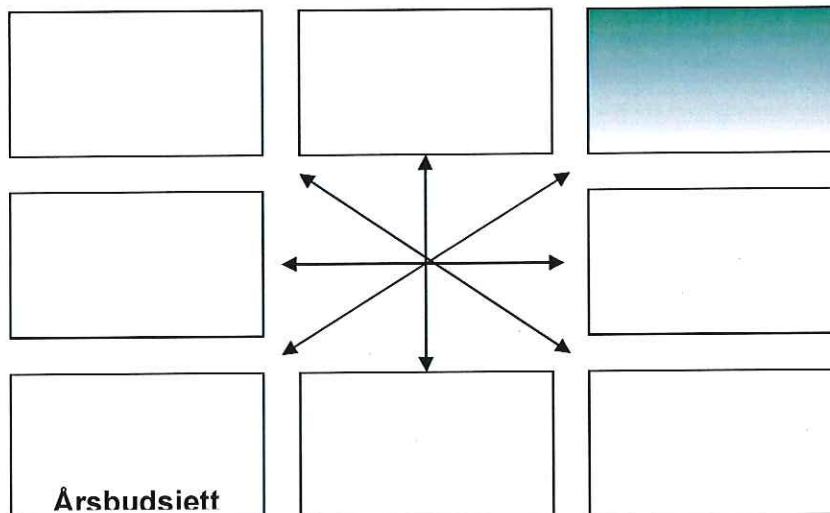
Grane kommune
Vedtatt 13/2-13
Id: 18252011-02

Kommuneplanens Arealdel

PLANBESKRIVELSE

4. juni 2012

Grane kommune, fakta

Kilde: www.grane.kommune.no, Oppdatert mars 2010 : [Rune Stabbforsmo](#)

Grane kommune er en innlandskommune med storslagen natur helt sør i Nordland fylke. Naturkvalitetene er overdådige og gir muligheter for ypperste livs- og opplevelseskvaliteter. Friluftsliv, jakt og fiske har de aller beste betingelser i kommunen.

Næringslivet er variert og stabilt innenfor jordbruk, skogbruk, reindrift, turisme, småindustri og handel. Kommunen har solide tradisjoner innenfor trebearbeidende virksomhet, hvor Norgesvinduet Svenningdal AS har vært og er hjørnesteinsbedriften. I tillegg til lokal sysselsetting er det arbeidspendling særlig rettet mot nabokommunen Vefsn.

Offentlig tjenesteyting er godt utbygd og bidrar i tillegg til verdifull sysselsetting.

Grane kommune er et kommunikasjonsmessig knutepunkt. E6 og Nordlandsbanen går tvers igjennom kommunen. Det er riksveiforbindelse både til Sverige og via Tosenvæien til kysten. En tur etter Villmarksveien, på strekningen Majavatn via Hattfjelldal til Korgen i Hemnes kommune, kan være en flott opplevelse for de som ønsker å nyte naturen. Nærmeste kortbaneflyplass ligger i nabokommunen Vefsn.

Det bor om lag 1500 innbyggere i kommunen. Hovedtyngden av innbyggerne bor i kommunesentret Trofors. Øvrig befolkning bor i og omkring de mindre bygdesentrene Grane, Svenningdal, Fiplingdal og Majavatn.

Fakta Egen kommune fra 1. juli 1927 Størrelse: 2017 km ² Innbyggere: 1500 personer (2010) Kommunesenter: Trofors	Avstander fra Trofors: Mosjøen 42 km Hattfjelldal 36 km Tärnaby 110 km Brønnøysund 120 km Trondheim 360 km Bodø 390 km Oslo 890 km												
Attraksjoner Porten til Nord-Norge Vefсна Laksforsen Børgefjell nasjonalpark Lomsdal- Visten nasjonalpark Bygdetunet, Gammelsagmaro Stavassgården Grane kirke	<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">Areal av land og ferskvatn (km²) 2009</th></tr></thead><tbody><tr><td>Landareal</td><td>1 888,25</td></tr><tr><td>Ferskvann</td><td>120,33</td></tr><tr><td>Naturvern</td><td>1102,00</td></tr><tr><td>Landskapsvern</td><td>32,00</td></tr><tr><td>Vassdragsvern er ikke arealberegnet</td><td></td></tr></tbody></table>	Areal av land og ferskvatn (km ²) 2009		Landareal	1 888,25	Ferskvann	120,33	Naturvern	1102,00	Landskapsvern	32,00	Vassdragsvern er ikke arealberegnet	
Areal av land og ferskvatn (km ²) 2009													
Landareal	1 888,25												
Ferskvann	120,33												
Naturvern	1102,00												
Landskapsvern	32,00												
Vassdragsvern er ikke arealberegnet													

Lovgrunnlaget, Plan og bygningsloven

§ 11-5. Kommuneplanens arealdel

Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område.

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt.

Plankartet skal i nødvendig utstrekning vise hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av arealer.

Kommunen kan etter vurdering av eget behov detaljere kommuneplanens arealdel for hele eller deler av kommunens område med nærmere angitte underformål for arealbruk, hensynssoner og bestemmelser, jf. §§ 11-7 til 11-11.

§ 11-7. Arealformål i kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel skal i nødvendig utstrekning vise arealformål som er angitt i nr. 1 til 6 nedenfor. Hovedformålene kan etter behov inndeles i angitte underformål.

Arealformål:

1. Bebyggelse og anlegg.

Underformål: boligbebyggelse, fritidsbebyggelse, sentrumsformål, kjøpesenter, forretninger, bebyggelse for offentlig eller privat tjenesteyting, fritids- og turistformål, råstoffutvinning, næringsbebyggelse, idrettsanlegg, andre typer anlegg, uteoppholdsarealer, grav- og urnelunder.

2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur.

Underformål: veg, bane, lufthavn, havn, hovednett for sykkel, kollektivnett, kollektivknutepunkt, parkeringsplasser, traseer for teknisk infrastruktur.

3. Grønnstruktur.

Underformål: naturområder, turdrag, friområder og parker

4. Forsvaret.

5. Landbruks-, natur- og friluftformål samt reindrift.

areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag, areal for spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse mv., jf. § 11-11 nr. 2.

6. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone.

Underformål: ferdsel, farleder, fiske, akvakultur, drikkevann, natur- og friluftsområder hver for seg eller i kombinasjon.

Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og utbyggingsområdene i kommuneplanens arealdel.

Arealomdisponering skal vurderes ut i fra påvirkning av enkeltelement og den samlede belastningen.

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

§ 7. (prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12)

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 12. (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

Hvert område som er avsatt til utbygging og som er konsekvensutredet, også vurdert utifra følgende:

Sentrale tema	Kilder på Internett
Hvilke økosystemer, naturtyper eller arter berøres av planen?	Direktoratet for naturforvaltning WMS
Hvilke effekter vil planen ha på økosystemer, naturtyper og arter?	
Hvordan er tilstanden for de aktuelle økosystemer, og utviklingen i antall lokaliteter av naturtypene og bestandene på landsbasis og på stedet, jf. blant annet naturindeksen?	Naturindeks for Norge
Foreligger det faglige rapporter og utredninger om naturmangfold i det aktuelle planområdet, skal denne informasjonen brukes.	
Foreligger det erfaringsbasert kunnskap (fra lokalsamfunnet, kommuner og andre myndigheter) om det aktuelle planområdet, skal denne informasjonen brukes. Foreninger og organisasjoner besitter ofte mye kunnskap.	Norsk Botanisk Forening Norsk Zoologisk Forening Norsk Ornitologisk Forening
Vil planen påvirke truede og nær truede arter	Rødlista og artsportalen

på Norsk rødliste for arter 2010?	
Vil planen påvirke truede og nær truede naturtyper på Norsk rødliste for naturtyper 2011?	Naturtypebasen
Vil planen påvirke utvalgte naturtyper eller prioriterte arter?	Rødlista og artsportalen Naturtypebasen
Vil planen påvirke verneområder, nærområder til vernede vassdrag.	Naturbase

Sentrale tema	Kilder på Internett
Hvilke økosystemer, naturtyper eller arter berøres av planen?	Direktoratet for naturforvaltning WMS
Hvilke effekter vil planen ha på økosystemer, naturtyper og arter?	
Hvordan er tilstanden for de aktuelle økosystemer, og utviklingen i antall lokaliteter av naturtypene og bestandene på landsbasis og på stedet, jf. blant annet naturindeksen?	Naturindeks for Norge
Foreligger det faglige rapporter og utredninger om naturmangfold i det aktuelle planområdet, skal denne informasjonen brukes.	
Foreligger det erfaringsbasert kunnskap (fra lokalsamfunnet, kommuner og andre myndigheter) om det aktuelle planområdet, skal denne informasjonen brukes. Foreninger og organisasjoner besitter ofte mye kunnskap.	Norsk Botanisk Forening Norsk Zoologisk Forening Norsk Ornitologisk Forening
Vil planen påvirke truede og nær truede arter på Norsk rødliste for arter 2010?	Rødlista og artsportalen
Vil planen påvirke truede og nær truede naturtyper på Norsk rødliste for naturtyper 2011?	Naturtypebasen
Vil planen påvirke utvalgte naturtyper eller prioriterte arter?	Rødlista og artsportalen Naturtypebasen
Vil planen påvirke verneområder, nærområder til	Naturbase

Naturtyper i Grane, av særskilt verdi, er vernet som nasjonalpark, naturreservat eller vassdragsvern.

I 2007 var 17 % av Granes areal vernet gjennom naturvernlovgivingen, i 2012 er over 60 % vernet, i tillegg kommer vassdragsvernet.

Verneområdene ivaretar både naturmangfoldet og bl.a. nytteverdien for reindriftsnæringen og den samiske kulturen.

Utbyggingsområdene i Grane, som skal vurderes med hensyn til naturmangfoldet, er i arealstørrelse tilnærmet tilsvarende Fisklausvatnet naturreservat.

I vår konsekvensutredning vises det at det er registrert naturverdier i enten naturbasen eller artsbanken, i samtlige utbyggingsområder. De fleste som levedyktige samfunn eller arter.

Vi skal ikke undergrave naturmangfoldet ved å overlate ivaretagelsen av arter og økosystem til de etablerte naturvernområdene, men vi kan heller ikke la være å utvikle en levedyktig

kommune, bygder og nærmiljø ved å legge for stramme bestemmelser for de små nye utbyggingsområdene som planen legger opp til.

Fremstilling av kartet

Kartet er produsert med jfr sosi-standard, programvare GISLINE. Kartet ferdigstilles med sosikontroll når planen er vedtatt i kommunestyret.

Utfører: Grane kommune og [Sandnessjøen Engineering AS](#).

Høyspent nord i kommunen, er digitalisert etter Norge i Bilder, og kan ikke påregnes å være nøyaktig angitt hva gjelder bredde.

Kartforskriften

§ 9. *Krav til endelig vedtatt arealplan, plankart, kodeverk, nasjonal arealplan-ID mv.*

Endelig vedtatt arealplan består av

- a) plankart*
- b) planbestemmelser, eventuelt med vedlegg eller illustrasjoner som er gjort juridisk bindende gjennom bestemmelse*
- c) planbeskrivelsen som var grunnlaget for planens endelige vedtakelse, jf. plan- og bygningsloven § 4-2.*

Arealplan skal ha et navn og en entydig nasjonal arealplan-ID i samsvar med nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister. Forslag til arealplan skal tildeles nasjonal arealplan-ID når den er tatt under behandling i kommunen.

Arealplan som omfatter flere helt eller delvis geografisk sammenfallende vertikalnivåer, skal ha separate kartutsnitt for hvert nivå når dette er nødvendig for å sikre at planen er entydig og enkel å forstå. Arealplan kan inneholde ett eller flere av følgende vertikalnivåer:

- a) under grunnen*
- b) på grunnen/vannoverflaten*
- c) over grunnen*
- d) på bunnen*
- e) i vannsøylen.*

Vertikalnivå kan inndeles i egne lag.

Arealplan skal framstilles med arealbruksformål og hensynssoner slik de framgår av vedlegg I og II til denne forskriften. Fargelegging, skravur og annen symbolbruk i plankart skal være i samsvar med nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister. Navnsetting i arealplan skal være i samsvar med bestemmelsene i lov 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn.

Plankart skal vise innhold og rettslige virkninger på en klar og entydig måte, og med tilstrekkelig nøyaktig stedfesting tilpasset formålet med planen. Planen skal på en tydelig måte skille mellom plandata og basiskart.

Plankart skal ha plannavn, nasjonal arealplan-ID, tegnforklaring, nordpil, målestokktall, målestokklinjal og markering av koordinatnett. Kartet skal gi opplysninger om hvilket horisontalt geodetisk grunnlag, høydegrunnlag og hvilken kartprojeksjon som er benyttet, og dato og kilde for geodata som er brukt i basiskartet. Det skal opplyse hvem som er forslagstiller, hvem som har utarbeidet og eventuelt revidert kartet og ha informasjon om planens behandling. Tegnforklaringen skal skille mellom symboler som angir rettslige virkninger og annen informasjon. Arealplaner som består av flere kartutsnitt skal ha system for å skille og identifisere de ulike utsnittene fra hverandre og vise sammenhengen mellom dem.

§ 10. Særskilte krav til digital arealplan

Digital arealplan skal inneholde nødvendig informasjon for å kunne behandle og anvende planen med hjelp av elektronisk databehandling, herunder informasjon for å kunne presentere planen som et entydig plankart. Plandataene skal angi de enkelte geografiske områdene med gitte formål og tilhørende bestemmelser. Områdene skal angis som separate og entydige objekter kodet i samsvar med nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister. Basiskartet i arealplan skal ha identiske eiendomsgrenser som i matrikkelen.

Arealplan som inneholder flere vertikalnivåer, skal framstilles slik at hvert vertikalnivå kan forvaltes for seg og slik at det er mulig å framstille somløse datasett for hvert av vertikalnivåene.

For at en arealplan skal anses å oppfylle definisjonen i plan- og bygningsloven § 12-11 første ledd, må datasettet som planforslaget består av tilfredsstillende de nasjonale tekniske kvalitetskravene. Kommunen skal så raskt som mulig etter mottakelsen av planen gi forslagsstiller melding hvis kravene ikke er oppfylt, og summarisk oppgi avvikene. 12-ukersfristen etter § 1 i forskrift om tidsfrister, og sanksjoner ved overskridelse av fristene, for private forslag til detaljregulering etter § 12-11 i plan- og bygningsloven stopper å løpe fra det tidspunkt kommunen i melding til forslagsstiller påviser de mangler materialet har. Fristen fortsetter å løpe når det materiale kommunen krever har kommet inn.

RPR for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen

Alle områdene er vurdert mht barn og unges interesser

RPR for samordnet areal- og transportplanlegging

Grane kommune er en stor geografisk kommune med lite befolkningsgrunnlag, lite kollektivtrafikkmuligheter. Dagens næringsliv og fremtidig næringslov kan bygges opp omkring trafikken på vei og bane.

Universell utforming

Det er krav til utforming i alle utbyggingsområdene, U1-4.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Kongelig resolusjon, 24.06.2011

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging er et av flere virkemidler i plan- og bygningsloven med sikte på å formidle og ivareta nasjonale interesser og politikk i planarbeidet, og vil gjelde sammen med de andre virkemidlene. Forventningene er mer generelle enn statlige planretningslinjer og statlige planbestemmelser, som konkretiserer nasjonale hensyn på enkelte områder. Forventningene omfatter utvalgte tema og formidler ikke alle statlige interesser, oppgaver og hensyn som planleggingen skal ivareta, og som er forankret i forskrifter, stortingsmeldinger og rundskriv. Forventningene er avgrenset til planlegging etter plan- og bygningsloven.

Med utgangspunkt i at de nasjonale forventningene skal bidra til en planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling, fokuserer de nasjonale forventningene som nå legges fram på følgende tema:

- Klima og energi
- By og tettstedsutvikling
- Samferdsel og infrastruktur
- Verdiskaping og næringsutvikling
- Natur, kulturmiljø og landskap
- Helse, livskvalitet og oppvekstmiljø

Visjon

Grane kommune skal utvikles til å bli en kommune der distriktsarbeidsplasser skapes, lokale fortrinn utnyttes på en bærekraftig måte og hvor det er godt å bo.

Lokale fortrinn og arealplanen

- ⇒ Vassdragsnaturen som gir mulighet til opplevelser i og ved ferskvatn
- ⇒ Fiske, med over 2000 fiskevann og mektige elver
- ⇒ Nasjonalparkene, hvor vi kan bruke randområdene aktivt
- ⇒ Hyttekommune hvor lokale arbeidsplasser kan skapes for hytteservice
- ⇒ Mektige grusforekomster
- ⇒ Definerte bygdesentra og stort frivillig engasjement

I arealplanen er det avsatt egne områder langs vassdrag til tilrettelegging for turisme/spredt næring, hytter tilhørende stedbunden næring og masseuttak. Dette sees på som utvikling av lokale naturbaserte fortrinn.

Landskap og geologi

Areal i ca. kvadratkilometer, km², fordelt på høyde over havet.

0-59 m	9
60-159 m	62
160-299 m	175
300-899 m	1461
900-1799 m	307

Størstedelen av kommunen ligger over 300 m.o.h. Dette er områder som er avsatt til LNFR områder.

Kommunen har 2 store dalfører i nord-sydretning.

- ⇒ Dalføret langs vassdragene Majavatn- Svenningdalselva-Vefsna, med Majavatn i sør og kommunegrensen til Vefsn i nord. Her går Svenningdalvassdraget og Vefsnavassdraget, som fra gammelt av har lagt opp mektige grusressurser
- ⇒ Og Fiplingdal. Fiplingdal er en høyfjellsdal, her er fylkesvei på begge sider av øvre og nedre Fiplingvatn. I overgangen mellom vann og skog, er det naturreservat.

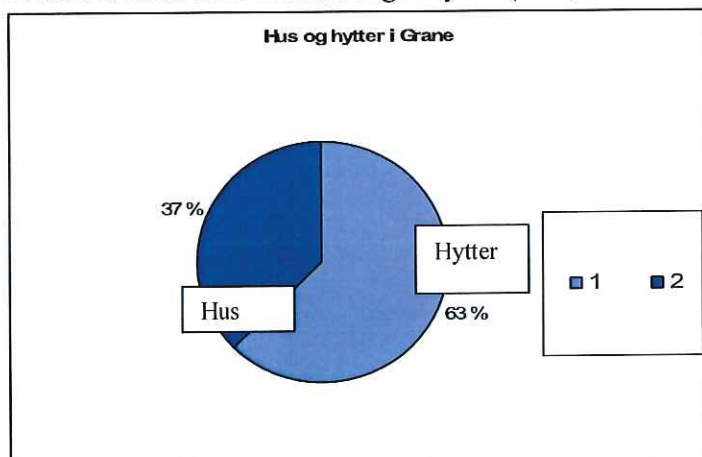
Berggrunnen preges av fjell i dagen med granitt/granodioritt, glimmerskifer, glimmergneis og gneiser, samt noe kalkspatmarmor. Marine avsetninger og elveavsetninger (både glaci-fluviale/breelv og fluviale) gir oss gode infiltrasjonsmasser og gode grusressurser. Behovet for bruk av disse naturressursene er beskrevet nedenfor.

Befolkning og sysselsetting

Kommunens sysselsetting innen primærnæringene er dobbelt så høy som i Nordland fylke for øvrig, og fire ganger så høyt som landet for øvrig (2005), samme tendens ser vi i sekundærnæringer. Offentlig ansatte ligger noe over fylkets gjennomsnitt.

Bebyggelse

Totalt blir dette flere Fritidsboliger/hytter (63%, 732 stk i 2009) enn boliger (37%).

De siste årene er det bygget få nye hus, få næringsbygg, noen flere nye hytter og en del ombygging på eksisterende bygg og eiendommer. Gj. Snitt 75 byggesaker pr år siste 5 åra.

459 Eneboliger og 24 Stk enebolig med sokkel
175 Våningshus
57 Andre typer boliger
1 Stort frittliggende boligbygg på 3 og 4 etasjer
19 Helårsbolig benyttet som fritidsbolig
76 Våningshus benyttet som fritidsbolig
15 Sæterhus

Kan hus eller småbruk bli hytte?

Det søkes hvert år om å få fritak fra boplikt, å få omdisponere boliger eller våningshus til fritidsboliger. Vi ønsker levende bygder og at det skal bo folk i husa.

Bestemmelsene til kommuneplanen, angir i hvilke områder det kan være kurant med tillatelse til slikt, og hvor denne type omdisponering ikke er ønskelig.

Landbrukseiendommer med minst 5 dekar eid jordbruksareal og/eller minst 25 dekar produktivt skogareal i Grane kommune (2009)

	Landbruks- eiendommer i alt 2009	Konsesjonsgrenser		Boplikt		
		Konsesjons- pliktig	Ikke kons.- Pliktig	med	uten	
1825 Grane, totalt	207	157	50	105	102	
Gårdsnr 39 og lavere	15	12	3	11	4	Turmo/Grane
Gårdsnr 40 - 45	24	17	7	11	13	Grane
Gårdsnr 48	15	7	8	8	7	Grane
Gårdsnr 49	10	8	2	6	4	Fellingfors
Gårdsnr 50 - 53	15	10	5	8	7	Ner Sv-dal-
Gårdsnr 54 - 55	24	12	12	5	19	Svenningdal
Gårdsnr 56 - 63	27	22	5	7	20	Sv.dal-Majav
Gårdsnr 64 - 68	18	18	0	13	5	Fipld
Gårdsnr 69	12	11	1	6	6	Fipld
Gårdsnr 70 - 71	15	15	0	10	5	Fipld-Austrvefs
Gårdsnr 72 - 79	17	14	3	13	4	Austrvefsn
Gårdsnr 80 og høyere	15	11	4	7	8	

Vern og bruk av areal, jordvern eller utbygging?

	Kvadra- kilometer Tot. areal	Åpent område	Snø/bre/ is	Innsjø	Elv m/tørrfall	Myr	Skog	Dyrka mark	Bebyggelse	Annet
Grane	2017 km ²	1072,79	15,96	107,71	13,07	92,56	699,29	7,79	0,58	0,21

Opplysninger gitt av Helgeland Landbruksrådgivning:

Utviklingstrekk i Norge viser at vi har redusert areal for fulldyrka mark med 4,4 %, mens befolkningen har økt med 11,7 % fra 1995 til 2010. For å opprettholde et areal på 1,7 dekar fulldyrka areal pr person i Norge, kreves full stopp i nedbygging av jordbruksland og nydyrking av 80.000 dekar hvert år neste 20 åra.

I Grane er i underkant av 20 % av matproduksjonsarealene dyrka opp (9184 dekar), Vi har 6,1 dekar dyrka areal pr person og kan komme opp i 33,6 dersom alt dyrkbart areal dyrkes. Vefsn har 2,9 dekar, Rana 1,3. Hattfjelldal 12 dekar.

Kommuneplanens arealdel som virkemiddel for landbruksnæringa, primærnæringene. Jord, skog, reindrift.

Kommunens arealplan har i stor grad tatt hensyn til et aktivt landbruk og reindrift ved å avsette store sammenhengende områder til LNFR-område.

Det er også tatt hensyn til bygdenes ønsker om sterke bygdesentra hvor næringsvirksomhet i stor og liten skala kan blomstre og hvor bosettingen kan være konsentrert,

Det tenkes bl.a på næringsvirksomhet som kan være en biinntekt til gårdsdrift, og samtidig ikke hører til tradisjonelt landbruk. Arealkategori som U (utbyggingsområder), LNFR med

ulike tilleggsformål og mulighet til råstoffuttak er ment å dekke de behov vi har for areal til slike formål.

Hyttebygging og hyttebrukere er en viktig del av bygdelivet og næringsgrunnlaget.

Hytteservice med måking og tilsyn, leiekjøring med scooter er en voksende næring for fastboende i bygdene.

Uplanlagt område

Pga uavklart spørsmål om E6 trase fra Brattås til Lien og muligheter for omkringliggende arealbruk, er det et større uplanlagt område. Gjelder i hovedsak område fra Fløtneset i sør (hvor ny E6 skifter fra øst til vestsiden av elva) og nordlig avgrensning opp til Fellingsfors/syd for Langvatn/Finnsås.

Det arbeides i tett dialog med Statens vegvesen om dette området. I kommunens overordnede planstrategi er Delplan Trofors, som dette området vil komme inn under, satt opp på arbeidsplanen i 2013.

Vassdragsvern og Regional plan for Vefsna

RPR for verna vassdrag

Ca 99 % av alle vannstrenger, vann, vassdrag og nedbørsfelt er vernet gjennom vassdragsvern.

Det skal arbeides spesifikt med forvaltning i forbindelse med vern av Vefsna. Derfor legger ikke Grane kommune fram egne utredninger om bruk og vern av vann og vassdrag og tilhørende strandsone, utover det som er synliggjort i Konsekvensutredningen.

Pr i dag pågår arbeid i Nordland Fylkeskommune i samarbeid med Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet om en regional plan for Vefsna. Dette arbeidet skulle ha startet opp samtidig som Grane kommune la sitt Planprogram til offentlig ettersyn i 2009, jfr informasjon gitt på møte i regi av Nordland Fylkeskommune og Olje- og energikomiteen 2009. Oppstart av denne planen skjedde først sommeren 2011.

Vi har i vårt planarbeid gått gjennom alle LNFR-områdene hvor det tillates utbygging, og vurdert nærhet til vassdrag. Det er lagt inn buffersoner mot vassdrag i et naturlig belte, som varierer i høydemeter og bredde og er tilpasset de lokale forholdene. Begrepet funksjonell kantsone var brukt om den sonen langs vann og vassdrag, som kan benytte stil fysiske tiltak. Innsigelsesmyndigheter har bedt oss sette generelt forbud mot bygging i 100-meters sonen fra vann/vassdrag og se bort i fra den funksjonelle kantsonen. Dette er innarbeidet i arealplanen januar 2013.

Verneområder, muligheter og begrensninger

Børgfjell nasjonalpark, Lomsdal Visten Nasjonalpark, Naturresevatene: Fisklausvatnet, Bjortjønnlimyra, Stormyra, Simskarmyra, Holmvassdal, Mellingsdalen og Raudvassåsen og de varig vernede vassdragene: Svenningdalvassdraget, Vefsna inkl sidevassdrag og nedbørsfelt, legger beslag på tilnærmet hele kommunen.

Vi opplever ofte at i områder det ikke er naturvern- og vassdragsvern, er det interessekonflikter med reindrift. Kommunen har med andre ord lite areal tilgjengelig til utbygging.

Gjennom vernet av Lomsdal Visten og vassdragsvernet Vefsna, er det uttalt at vi må se på mulighetene og ikke begrensningene vernet gir. Planen har lagt til rette for

- ⇒ hyttebygging som inntektsgrunnlag for stedbunden næring
- ⇒ styrking av utbyggingsmulighetene i bygdene, som alle ligger nært vernede vassdrag og nasjonalparker eller naturresevat.
- ⇒ opplevelser og fisketurisme. Vefsna blir fremhevet som mulighetens gullgruve. Flere grunneiere har meldt fra om sitt arealbehov; mulighet til hytter, utleie, binæring for landbruket. Slik satsning bør skje nært gårdstunet for å gjøre arbeid med oppbygging og vedlikehold lettere for grunneier.

Utbyggingsområdene U1-U4 i bygdesentra.

Bebyggelse og anlegg, Plan og bygningslovens § 11-7, 1.

Bygdesentraene er i denne arealdelen endret fra tidligere planformål: LNFR med mulighet til spredt utbygging til Utbyggingsområde. Først og fremst for å forenkle byggesaksbehandlingen og det forutsigbare for søker i områder som allerede er bebygget med både boliger, kommunalteknikk, veier, lekeplasser, skoler, forretning, servicenæringer m.m..

I utbyggingsområder med plankrav, U1-U4, vil det settes krav til universell utforming

Utbyggingsområdene er delt i delområder a,b,c,d. Områdeavgrensninger er satt etter naturlige barrierer i terreng, vei, vassdrag, pga eksisterende boliger/bygg eller gamle tomteplaner. Vurderingen av hvordan tiltak i f.eks a vil påvirke b, er ikke konsekvensutredet. Fordi utbyggings- og aktivitetsnivået i Grane er så lavt, at vi må vurdere helheten når det dukker opp et tiltak som kan være til sjenanse. Førstemann til mølla-prinsippet er et greit gjeldende prinsipp når vi skal ta stilling til det som skal foregå i bygdesentrumene – dog innenfor den ramme som er gitt i bestemmelsene.

U1, Grane

Området U1 består i dag av boligfelt med private og kommunale boliger, landbruksareal, kloakkanlegg, lekeplass, samfunnshus. Like opp til området U1 er flere boliger, regulert boligfeltet Brennhaugen, vannanlegg, kirke og kirkegård, busstopp, og skoleskyss, samt E6. Området U1 ligger i sin helhet øst for E6. Ny E6 vil komme på andre siden av Vefsna, og dagens E6 blir fylkesveg. Dette gir på sikt potensiale som i dag er hindret av avkjørselsforholdene.

Brennhaugen boligfelt dekker behovet for boligutbygging.

Andre funksjoner som kommunale boliger/tilrettelagte bygg, tjenesteyting og fellesbygg ønskes lagt til U1. Grane kommune velger at dette kan skje uten plankrav. Dette fordi en reguleringsplan ikke vil bli realisert på lang tid, vi har svært få byggesøknader i området f.eks sett over en 5 års periode.

Tidligere arealdel (2003) viser at området var LNF område med tillatelse til spredt utbygging. Administrasjonen ser det hensiktsmessig å definere dette som et bygdesentrum med utbyggingsformål.

Området ligger i nedslagsfeltet til Vefsnavassdraget.

U2, Strendene

Planavgrensning i øst er lagt 50 meter fra fremtidig E6.

Her er det areal delvis regulert via reguleringsplan for ny E6, delvis berørt av kommunal tomteplan og for øvrig kommuneplanens arealdel fra 2003, LNF-område med spredt utbygging.

I område U2 har vi i dag masseuttak, motorcrossbane, småflybane, lysløype, kommunale boligfelt både på øst og vestsiden av E6, kennel, vannanlegg og kloakkrenseanlegg, vei, bru over Vefsna og Skogstua fellesområde. I den kommunale tomteplanen er det avsatt en buffer mellom bebyggelsen og elva. Vi vet at området det er flomutsatte områder. Disse skal ikke bebygges.

Området ligger i nedslagsfeltet til Svenningdalvassdraget som renner ned i Vefsnavassdraget.

Det har vært tema i planprosessen hvorvidt Svenningdal og U1 skal forbeholdes boliger, motorsport, næring eller landbruk/natur/friluftsliv/reindrift.

Bygda selv ønsket :

- et større område avsatt til diverse aktiviteter og utbyggingsformål mellom ny og gammel E6, elva og fjellet

U2a: Dekkes i sin helhet av kommunal tomteplan og er utbygget, der skal det tas hensyn til elvemiljøet og flomfare.

U2b: Dekkes delvis av kommunal tomteplan, øvrig del av området har krav til områderegulering med dertilhørende konsekvensutredning for de tema som ikke er tilstrekkelig utredet i arealdelen som her legges fram. Kommuneplanens arealdel gir ikke flere detaljer for utforming av områdereguleringsplanen.

U2c: Er i dag område for masseuttak og kombinasjon med motorsport. Dette er tenkt videreført.

Kommunal tomteplan U2a og U2b(Kvilarmoen), se vedlegg.

U3, Majavatn

Majavatn er den sørligste bygda i Nordland langs E6. Her er jernbanestasjon, samisk kapell, kulturpark, sølvsmie, hotell, drikkevannproduksjon (flaskevann), camping, kro, kommunalt boligfelt, reindriftsnæring, matproduksjon, samfunnshus, kloakkrenseanlegg og vannforsyning, hyttefelt og spredt utbygging. Noe av dette ligger utenfor selve utbyggingsområdet, noe er regulert, noe er der fra gammelt av og det er et ønske om muligheter til tiltak innenfor plan- og bygningslovens bestemmelsesområde. Skolen er nedlagt, skolebarn skyttet enten til Namsskogan eller noen mil i egen kommune. Området ligger i nedslagsfeltet til Majavatn som renner ned i Svenningdalvassdraget som igjen er en del av Vefsnavassdraget.

Vi ser at bygda utvikles turistmessig, lokal matproduksjon, samisk håndverk og hytter. Siste året har området vært preget av veiarbeid på E6.

Det har vært en diskusjon om hvorvidt Majavatn i økende grad bli hytte-bygd, et område hvor det kurant kan gis omdisponering til fritidsbruk. Skal LNFR-uten tillatelse til utbygging bevares, eller skal ny arealdel ha en omkringliggende sone med kurant område for fradeling, bruksendring og bygging.

Det var utgangspunktet før arealplanen ble utformet.

Bygda selv ønsket (bygdemøte)

- område for omsorgsboliger tilpasset samisk kultur, skitrekk ved Majavatn Hotell, utvikling av Majavatn camping

Reguleringsplaner innenfor og i nær tilknytning til U3:

Samisk kulturpark hvor Majavatn kapell inngår

- ⇒ Majavatn hotell
- ⇒ Kildevannproduksjon
- ⇒ Camping
- ⇒ Fjellheimen Kro og Motell
- ⇒ Børgfjellgrenda hyttefelt
- ⇒ Sørstorsanden
- ⇒ Kommunal tomteplan fra 1995
- ⇒ Reguleringsplan for E6, Majahaug – Flyum
- ⇒ Grensemarkering, fylkesgrensen, Porten, N-NP
- ⇒ Flyum

U3a

Området U3 a var i kommuneplanens arealdel 2003 avsatt til utbygging med tillatelse til boliger, hytter og næring uten ytterligere spesifisering. I ny arealplan settes nye krav til utforming, men området opprettholdes geografisk.

U3 b, utgår.

På bygdemøte ble det ønsket en utvikling av utbyggingsområdene fra skitrekket og sørover. Pga innsigelse fra reinsdriftforvaltningen, er dette nå tatt ut av planen.

Skitrekket som var arealavklart på -70 tallet, men aldri bygget, er også tatt ut av planen pga innsigelse fra reindrifftsforvaltningen/næringa.

På Majavatn, sør for U3, har vi landsbrukseiendommer som er i utvikling. Disse er avmerket på kartet som LNFR 18, 19, 20 (lokal mat, hundesledekjøring, håndtverk, gårdssag, mulig overnatting, turisme, krigsminne/historisk opplevelse)

U4, Leiren /Fiplingdal

I Område U4 har vi i dag kommunalt boligfelt med avløpsanlegg og drikkevannsforsyning, butikk, samfunnshus, skole, barnehage, masseuttak. Området ligger i nedslagsfeltet til Fiplingdalsvassdraget som renner ned i Vefsna.

U4 a

Boligfeltet har i dag 7 boliger. Det er i tomteplanen fra 28.10.1981, avsatt 15 tomter.

I omkringliggende område er det lokal matproduksjon, sagbruk, et lite alpinanlegg, fylkesvei med adkomst til Børgfjell skolen (leirskole)

U4b

Område med skole, barnehage, butikk, samfunnshus har krav til områdeplan.

U4c

Er en kommunal tomt hvor det vil kunne utbygges etter behov. Pr i dag er det ikke behov.

Det er drøftet om Fiplingdalen være blandingsområde hvor alle tiltak etter plan- og bygningsloven skal kunne tillates, eller økt satsning på fast bosetning eller røkt hyttebygging.

Skal det skilles mellom boligområder og sone hvor spredt hyttebygging kan skje? Skal vi tillate andre tekniske inngrep inkl næringsvirksomhet, i hele LNFR sonen som i dag betegnes som kurant (mørke grønn på kartet)?

Det var utgangspunktet før arealplanen ble utformet. Bygda selv ønsket

- sterkt bygdesentrum med mulighet for næringsetablering og videreutvikling
- boliger spredt, hytter spredt og i felt, masseuttak scooterløype, skianlegg og løyper

Utbyggingsområdene FB, Fritidsbebyggelse/Hytter

Siste oppstilling av fritidsboliger i regulerte hytteområder, var våren 2009, da var det 24 ledige tomter. Etter det er det blitt regulert ca 50 fritidsboliger i Børgefjellgrenda på Majavatn og det pågår et reguleringsarbeid på eiendommen Nyrud nord i nedre Fiplingvatn. På andre siden av vatnet, pågår en regulering for å fortette dagens hytteområde på Kvitsand.

I arealplanbestemmelsene tar vi ikke stilling til hyttekomfort, hva gjelder innlagt vann, strøm og avløp. Ved spredt hyttebygging blir det ikke tillatt med veianlegg som dimensjoneres for slambil eller den type naturinngrep som må til for å grave ned tanker for avløpsvann. I regulerte hyttefelt kan dette være mulig.

Det er kun avsatt ett nytt hytteområder i arealdelen, med plass til i underkant av 5 hytter. Andre områder for fritidsbebyggelse er det fremmet innsigelse til, og de er tatt ut av planen.

Andre områder er tatt ut av planen grunnet innsigelse fra reindrifftsforvaltningen/næringa. Det har vært vilje fra Reindriffts næringa å endre plassering for hytteområde ved Langvatn i Finnsåsen, fra plassering nord i vatnet til lenger sør. Kommunen har ikke tegnet nytt felt inn på kartet, ei heller konsekvensutredet, men vil i utgangspunktet være positiv til en planoppstart av detaljregulering i det aksepterte området.

Nytt hytteområder:

FB 16, Fiplingvatn, gnr 66/4

Utbyggingsområdene R, Råstoffutvinning / masseuttak.

Grane kommune er rikt på løsmasseressurser i dalførene som tidligere var hav- eller elvegrunn.

Vi har også enkelte forekomster av høykvalitet bergverksforekomster.

Plankartet viser eksisterende og planlagte masseuttak.

Grane kommune er langstrakt og i hele kommunens lengde går Nordlandsbanen og E6. I tillegg har vi fylkesveien og kommunale veier. Denne infrastrukturen er største forbruker av både grusmasser, strøsand og grovere masser fra bergverk. De råstoffuttakene som er åpnet tidligere, ligger alle strategisk plassert langs vei og bane for å raskt og transporteffektivt kunne kjøre ut masser etter behov til brukerstedet.

Nye grustak og bergverk, vil også ligge langs vei og bane. Det planlegges ny E6 og nye tilførselsveier til hovedveien i Grane. Da åpner det seg nye muligheter for uttak av masser på nye steder, samt at nye veier genererer økt behov for disse ressursene.

Det er viktig med tilgjengelige ressurser nær det stedet det er behov for bruk. Lange transportavstandene er fordyrende og miljøbelastende. Statens Vegvesen og driftsansvarlig på veiene (tidligere Mesta, nå Svevia as for riks og fylkesveier) understreker dette.

Fylkesmannen opprettholder sin innsigelse for de foreslåtte masseuttakene ved Laksfors (R10/R11), med bakgrunn i at det ikke er tilstrekkelig dokumentert behov for masser i området, samt forholdet til Regional plan for Vefsna.

Grane kommune ser ikke at mer utredning for å dokumentere massebehov er innsigelsesgrunn.

Risiko og sårbarhetsanalyse

§ 4-3. Samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarhetsanalyse

Ved utarbeidelse av planer for utbygging skal planmyndigheten påse at risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet, eller selv foreta slik analyse. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Område med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. §§ 11-8 og 12-6. Planmyndigheten skal i arealplaner vedta slike bestemmelser om utbyggingen i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap.

Kongen kan gi forskrift om risiko- og sårbarhetsanalyser

Samtlige utbyggingsområder er vurdert og det er lagt inn i Konsekvensutredningen. .

Jfra samtaler med Fylkesmannen i Nordland, vurderes LNFR områdene med spredt utbygging IKKE gjennom ROS analyser. Kun Utbyggingsområdene, U1-4.

Ras, flom, klimaendring:

Fra Grane kommunes klima- og energiplan:

Kommunen er av Fylkesmannen og NVE bedt om å være forberedt på økt nedbør, og vurdere sine anlegg for håndtering av overflatevann.

NVE har utarbeidet flomsonekart for en liten del av kommunen. Flomfare skal avdekkes gjennom dette kartet og ved Risiko og sårbarhetsanalyse i all planlegging.

Vi kan forvente økt nedbørmengde, det ble i år 2000 presentert en prognose for 17 % mer nedbør på Indre Helgeland. Dette er et område med mye nedbør allerede.

Kommunene må forberede seg på at overvann/nedbør kan komme inn i ledningsnett til bl.a. drikkevann og at perioder med mye frysing/tinging kan gi vekst i bakterier.

Jordbruket får lenger vekstsesong og kanskje mer sykdom og avrenning av næringssalter.

Skogbruket får lenger vekstsesong og mulige sykdomsangrep.

(vekstsesong= antall døgn pr år med middeltemp over 5 gr.)

Nydyrking vil gå ut over skogsmark som er viktig for CO₂ bindinga. Samtidig kan skoggrensa forskyves opp i høyden.

Reindrifta blir påvirket av beitetilgang, kvalitet og kvantitet. Økt kalvevekt, økte innsektplager og lavere kalveoverlevelse, mer parasitter og sykdom.

Skiturismen vil få mindre sikkert skiføre, fisketurisme kan påvirkes.

Det er forskjell på Nordland sør og nord for Saltfjellet. Sør for Saltfjellet er det mye som er usikkert mht steinskred, isgang, permafrost. Grane ansees å ha størst sårbarhet for flom. Hvert enkelt område, er i Konsekvensutredningen, beskrevet mht flom og ras.

Terrorfare

Drikkevann, strømforsyning, veier, bruer og jernbane kan være sårbare punkt. Garne kommune er en kommune med bygder spredt og med bosetting som randbebyggelse langs E6 og fylkesveier.

Kommuneplanens arealdel har ingen nye utbyggingsområder for boliger utover de bygdesentraene som allerede er pr i dag. Vi ser ikke at kommuneplanens arealdel legger opp til økt sårbarhet.

Drikkevann

Egen ROS analyse og beredskapsplan fra drikkevannsforsyning.

Dagens drikkevannsforsyning er en begrensende faktor for utbygging både på Trofors (uplanlagt område), Svenningdal/Strendene, Fiplingdal og Majavatn.

Avløpssystem

Rensekapasiteten på dagens anlegg er en begrensende faktor for utbygging), Svenningdal/Strendene, Fiplingdal og Majavatn.

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

Plan og bygningslovens § 11-7, 2.

E6 og fylkesveger er digitalisert, E6 er under stadig utvikling og flere strekninger er regulert relativt nylig, eller er i en reguleringsprosess.

Høyspent er digitalisert som fareområde. Nordre del av traseen, er som tidligere nevnt (under avsnitt om kartfremstilling) merket av i kartet etter flyfoto www.norgebilder.no. Traseen avviker fra tidligere arealplankart. Årsak til dette er ukjent.

Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner.

Plan og bygningslovens § 11-7, 6.

I hovedregel skal det ikke bygges nærmere enn 50 meter fra vernede vann og vassdrag. Med unntak av naust. I LNFR områdene med spredt utbygging, er avstand til elv satt på kartet etter lokale forhold som brattheten i terrenget, skogbelte, flommark m.m.

Gjennom ulike prosjekt om fiske, næringsutvikling og tilgjengelighet for alle, har det blitt satt opp flere fiskebrygger i Grane og Hattfjelldal. Vi følger opp dett i planen og legger til rette for utlegging av brygge som varig eller midlertidig konstruksjon og tilgjengelig for allmennheten i:

- Store Majavatnet
- Sefrivatnet
- Store Svenningvatnet
- Nedre Fiplingvatn

I andre vatn skal slike anlegg legges i allerede regulerte områder for hytter, eller gjennom ny reguleringsplan.

Hensynsone

Plan og bygningslovens § 11-8

I alle LNFR områder hvor det er tillatt spredt utbygging, er det avmerket hensynssoner slik:

- miljøregistreringer/særskilte naturverdier
- reindrifskartene viser flytt/drivleier
- flomutsatt

Disse skal ikke bebygges, det skal holdes avstand mellom utbygging / tiltak og hensynssonen.

Båndlagte områder Områder som er vernet etter naturvernloven	Områdenavn
H720-1	Nasjonalpark Lomsdal-Visten
H720-2	Naturreservat Bjortjønnlimyra
H720-3	Nasjonalpark Børgfjell
H720-4	Naturreservat Fiskelausvatn
H720-5	Naturreservat Holmvassdal
H720-6	Naturreservat Stormyra
H720-7	Naturreservat Simskarmyra
H720-8	Naturreservat Mellingsdalen
H720-9	Naturreservat Raudvassåsen
Særskilt naturmangfold	
H560-1	Turmoen/Statskog

H560-2	Austrvefsna, Bjorbekmoen
H560-3	Fagerlien/Fagerlihytta
H560-4	Skreslett/Vollen
Særskilt hensyn til reindrift	
H500-1 og naturmangfold	Båfjelldal
H520-2	Svenningvatn
H520-3	Grane
H520-4	Hansmyra

Hensynsone reindrift, H520_1, Breidskardet.

Hele Grane kommune er å betegne som et reindriftsområde. Det er ikke avmerket hensynsone i alle områder hvor reindriftsnæringen har ekstra sterke interesser og behov. Egen hensynsone for reindrift er kun avmerket i større sammenhengende område på Kappfjellet. Det er fordi det i første fase av arealplanprosessen var planlagt alpinanlegg her. Konsekvensutredningen avslørte så sterke negative konsekvenser til utbygging, at området ble anbefalt å ikke bli bygget ut. Derimot ble det avsatt til hensynsone hvor reindriftsinteressene skal ha første prioritet for bruk/vern av området.

Det er flere områder som er avsatt til hensynsone inne i LNFR-områdene hvor det tillates spredt utbygging. Dette er passasjer for reindriftsnæringen eller ivaretagelse av artsvern/biotopbeskyttelse.

Nedlagte fyllplasser, A1-4

Områdene A1 Stortjønli, A2 Kvannhullet, A3 Furudalen, A4 Vollen skal ikke bebygges eller benyttes før det er foretatt prøver av forurensningsnivå, utarbeidet detaljregulering eller driftsplan og massene evt er skiftet og håndtert forskriftsmessig

Friluftsliv, H530_1, H530_2, H530_3

Inngangen til viktige friluftsområder. Vi har avmerket

- område for parkering og turstart ved Toserveien for inngang mot Gåsvatn og Lomsdal-Visten nasjonalpark
- område for parkering og turstart ved Stavvasgården, for inngang mot Lomsdal-Visten nasjonalpark
- Område for parkering og turstart inn Simskardet, for inngang mot Børgfjell nasjonalpark

Det er vurdert tilsvarende ved Tomasvatn for inngang mot Børgfjell, men vi fant det ikke riktig å avmerke dette på kartet, da det ikke er tilrettelagt tilstrekkelig her.

Båndlagt for fremtidig regulering

Fiskecamp ved Vefsna, Fcamp

Nord for uplanlagt område er det avsatt et område ved Vefsna hvor grunneier ønsker å vurdere muligheten for etablering av en næringsvirksomhet, evt supplement til gårdsdrifta når laksen i Vefsna er friskmeldt og fiske igjen tillates.

Masseuttak R 15

Området skal forbeholdes masseuttak ved en fremtidig reguleringsplan. R 15 er ikke tatt med som ferdig utredet masseuttak. Nærhet til ny E6, evt konflikter med reindriftsinteressene og jernbane må vurderes gjennom reguleringsplan.

Masseuttak, økt volum R 11.

Nye geologiske undersøkelser og tanker omkring drift av R 10 og R 11, ble spilt inn i arealplanprosessen etter at konsekvensutredningen var gjennomført. Det er meldt planoppstart fra privat søker vedr reguleringsplan for R11.